د C برخه :زراعتي اسناد او سوابق

شپږم لوست: په ثابتو او تغیرېدونکو قیمتونو بانیږد پوهیږدل او د قیمتونو استهلاک.

د زده کونکو د زده کړي موخي:

ددې لوست په اړه لاربښووني به زده کونکو ته لاندې موخو د قبولیت او فهم سبب شي.

1 – د ثابتو او تغیرموندونکو قیمتونو په منځ کي د توپیر تشخیص کول
2 – د مستقیم خط د میتود پواسطه د استهلاک شمیرل(اټکل یا بر اورد کول).
3- د ارقامو د جمع کولو د میتود پواسطه د استهلاک شیمرل(آټکل یا بر اورد کول)
3 – د دوه رتبئي تنزیلي سیستم پواسطه د استهلاک شمیرل (آټکل یا بر آورد کول)

د لوست ورکول په خاطر توصیه شوی وخت(۱) ساعت.

منابع توصیه شده : توصیه کړل شوي منابع:لاندې به په دې لوست کې موثري وي.

د وسایلو، لوازمو او اسنتیاوو لست :

د لیکني سطحه
پروجکتور پاورپواینټ
د پاورپاینټ سلایدونه
د خلکو نما
دزده کونکو د کاري ورقو کاپي ګاني

اصطلاح ګاني: لاندې ورکړل شوي اصطلاح ګاني د پاور پواینټ په ۲، ۳ شمیرو سلایدونو کې په بولډ او ایټالیک شکل سره وړاندې شوي دي

- **Average fixed cost**
- **Average total cost**
- **Average variable cost**
- **Break-even quantity**
- **Depreciation**
- **Double-declining method**
- **Fixed costs**
- **Interest**
- **Marginal cost**
- **Straight-line method**
- **Sum-of-the-digits method**
- **Total cost**
- **Variable costs**

د ثابتو قیمتونو متوسط یا منځنی حد یا اندازه
د قیمتونو د مجموع منځنی یا متوسط حد
د تغیرېدونکی قیمت مجموعي متوسط یا منځنی حد
د اړتیا یا ضرورت وړ اجناس
استهلاک
د دوه مرتبئي تنزیلي میتود
ثابت قیمتونه
اضافي قیمتونه (د هغه قیمتونو څخه عبارت دي چې د جنس سره یوځاي وي ولي په جلا توګه نه حسابیږي.)
د مستقیم یا نیغ خط میتود یا طریقه
د ارقامو د جمعي میتود
مجموعي قیمتونه
تغیر کونکي یا تغیر قبلونکي قیمتونه

د لاسرسېدنې ګټي يا فايدي:

له زده کونکو څخه وپوښتئ يا سوال وکړئ چې ولي نوي نقليه وسايل، نوي زراعتي ماشين آلات، او يا نور لوازم او نور وسايل نسبت زړو اجناسو ته قيمته وي؟
ولي نوي يا جديد شيان لوړ يا پورته قېمت لري؟آيا هغه شيانو باندې پوهېږئ چې په اخر کي مو اخستي دي او خپل ارزښت يې ورځ په ورځ له لاسه ورکړي وي؟دا بحث لومړيو موخو ته په اړيکه کي کړئ؟

د محتوياتو لنډيز او د لوست ورکولو استراتيژي

لومړۍ موخه: د تغير کونکو قېمتونو او ثابتو قېمتونو په منځ کې د توپير پېژندنه

د وړاندې وړ سوال: د تغير کونکو قېمتونو او ثابتو قېمتونو په منځ کې توپير څه شی دی؟

(پاور پواينټ ٤ شمېره سلايد)

يو تجارت د بې شمېره توليداتو لرونکي وي چې د هغې پانګه يا قېمت د جنس له قېمت څخه عبارت ده

(پاور پواينټ ٥ شمېره سلايد)

A – ثابت قېمتونه: له هغه قېمتونو څخه عبارت دي چې ثابت يا ټاکلي وي او د جنس په درجه او توليد د اندازې سره بي اعتنا وي.
1 – د ثابت قېمت بيلګي شاملي په استهلاک او ګټو يا فايدوباندې.
A – استهلاک د هغه دوري څخه عبارت دی چې د حسابداری په اموراتو کي ، او مالي او اقتصادي امورو کې ديو جنس د قېمت د ټاکني لپاره د کلونو په جريان کې د هغې له استفادې نه عبارت دی.
B – فايده يا ګټه د هغه اندازه پيسو څخه عبارت ده چې د تجارتي قرضونو يا پورونو لپاره ورکول کيږي.
2 – د هريو توليد شوي واحد ثابت قېمتونه، د توليداتو د اندازې د زياتولي په وخت کې اضافه يا پورته به لاړ نه شي.

(پاور پواينټ ٦ شمېره سلايد)

تغيرېدونکي قېمتونه: هغه قېمتونه دي چې د توليداتو د اندازې د تبديل په وخت کې يې قېمتونه تبديليږي.
1 – د تغيېرېدونکو قېمتونو بيلګي عبارت دي له زراعتي سري، داني، خوراکه يا غذا، تېل او د کارکونکی مزد يا معاش څخه.
2 – په مجموع کي تغيرېدونکي قېمتونه د توليداتو د زياتوالی په صورت کې به تغير وکړي .

(پاور پواينټ ٧ شمېره سلايد)

مجموعي قېمتونه: له هغه قېمتونو څخه عبارت دي چې د تغيېريدونکو او ثابتو قېمتونو له مجموعي نه په لاس راځي د توليد د زياتوالي سره سم مجموعي قېمت هم زياتيږي.

(د پاور پواينټ ٨ او ٩ شمېري سلايدونه)

دتغيېريدونکو قېمتونو متوسط حد يا اندازه: عبارت ده له د تغيريدونکو قېمتونو مجموعه تقسيم په توليد شوي اندازې باندې.

(پاور پواينټ ١٠ شمېره سلايد)

د ثابتو قېمتونو منځنی حد مساوي دی په د ثابتو قېمتونود مجموع تقسيم په توليد شوي اندازې باندې.

(پاور پواينټ ١١ شمېره سلايد)

د مجموعي قېمتونو منځنی حد: مساوي دی په د مجموعي قېمتونو تقسيم پر حاصل شوو مجموعي توليداتو باندې

(پاور پواينټ ١٢ شمېره سلايد)

اضافي قیمت مساوي دی په د مجموعي قیمت تبدیل تقسیم په د تولید شوي اندازې په تبدیل سره چې عبارت دی له یو تولیدي واحد له تولید کولو څخه وي.

H – د تولید درجه د فایدو اکثر حد دی چېرته چې اضافي قیمتونه مساوي کیږي د تولید شوی جنس په لاسته راغلو قیمتونو باندې.

(پاور پواینټ ۱۳ شمېره سلاید)

ضرورت شوي یا اړین اجناس: مساوي دي په د ثابتو قیمتونو مجموع تقسیم په هرواحد منفي د اصلي واحد قیمت باندې وي

له Tm 6 -1 څخه د ثابتو قیمتونو او تغیریدونکو قیمتونو په منځ کې د توپیر په هکله د بحث په ډول استفاده وکړئ له Tm 6-1 څخه د قیمتونود تحلیل او تجزې په برخه کې بحث په توګه استفاده وکړئ او Ws 6-1علامت ګذاري کړئ

دوهمه موخه:د مستقیم خط د مېتود یا طریقي پواسطه د استهلاک اټکل یا بر آورد کول

د وړاندېز وړ سوال : د مستقیم خط د مېتود یا کرنلارې پواسطه استهلاک په څه ډول سره حسابیږي؟

(پاور پواینټ ١٤ شمېره سلاید)

د جنس نه د استفادې یا عمر په وخت د هغې د قیمت کمېدل او د ارزښت کمېدل د استهلاک څخه عبارت دی

(پاور پواینټ ١٥ شمېره سلاید)

د مستقیم خط مېتود: استهلاک هر کال د جنس نه داستفادې په جریان کې اټکل یا بر اورد کوي.

B- داسې سیستم یو آسان کار دی او د دې احتمال لري چې ډیره استفاده ورڅخه کیږي.

(پاور پواینټ ١٦ شمېره سلاید)

د مستقیم خط د مېتود پواسطه د استهلاک د ټاکلو لپاره فورمول عبارت دی له

$$\frac{OC - SV}{N}$$

د جنس اصل قیمت = OC

د استهلاک اندازه یا مقدار = SV

په کلونو کې د استفادې وخت = N

(پاور پواینټ ١٧ شمېره سلاید)

د هوا یو تصفیه کونکی د یوې تجارتي ګلخاني لپاره د ٥٠٠٠٠٠ افغانیو په قیمت په ١٠ کالو کې استفاده کوي نو استهلاک د ٥٠٠٠٠ افغانیو په کال کې په اندازه د ٤٥٠٠٠ افغانیو به وي

له Tm 6-3 څخه د استهلاک په برخه کې د بحث په خاطر استفاده وکړئ او Ws 6-2 قیمت ګذاري کړئ.

دریمه موخه:د ارقامو د جمع مېتود پواسطه د استهلاک اټکل یا بر آورد کول

د وړاندېز وړ سوال : د ارقامو د جمع کولو د مېتود پواسطه استهلاک په څه ډول سره اټکل یا بر آورد کیږي.

(پاور پواینټ ١٧ شمېره سلاید)

د ارقامو جمع کول د جنس د استهلاک د بر آورد کولو لپاره یوه لاره ده چې د یو جنس د استهلاک قیمت نظرد یوجنس زړېدو ته برآورد کوي

(پاور پواینټ ١٩ شمېره سلاید)

د استهلاک د ټاکلو لپاره د ارقامو د جمع کولو فورمول په لاندې ډول سره دی.

$$\frac{N}{\text{د استفاده کلونو د ارقامو جمع}} (OC - SV)$$

د استفاده کونې د مودې باقي وخت = N

اصلي قیمت = OC

استهلاک اندازه SV =

(د پاور پواینټ ۲۰ او ۲۱ شمېرې سلایدونه)

مثال:د هوا یو تصفیه کونکي د یوې تجارتي ګلخانې لپاره په ارزښت د ۵۰۰۰۰۰ افغانیو او د لس کالو لپاره د استفادې وړ شتمني چې د هغې د کلني استهلاک اندازه ۵۰۰۰۰ به وي چې استهلاک به یې براورد شي په اندازه د ۱۸ . ۸۱۸ . ۸۱ افغانۍ دلومړی کال لپاره.

$$\frac{10}{10+9+8+7+6+5+4+3+2+1}(500.000-50.000)=81.818.18\ af$$

له 3- 6 Tm څخه د استهلاک په برخه کې استفاده وکړئ او Ws 6 – 3 نمره ګذار ي کړئ.

څلورمه موخه:د قېمتونو د دوه مرتبئي تنزیل د مېتود یا طریقي پواسطه د استهلاک بر آورد کول

د وړاندېز وړ سوال: ددې مېتود یا تګلارې پواسطه په څه ډول سره استهلاک بیانیږي؟

(پاور پواینټ ۲۲ شمېره سلاید)

د دوه مرتبه ئي تنزیل مېتود عبارت دی د استهلاک له چټک بر آورد څخه یوځای هر کال د استهلاک د تنزیل له اندازې سره

(پاور پواینټ ۲۳ شمېره سلاید)

د استهلاک د بر آورد یا آټکل لپاره د دوه مرتبه ئي تنزیل مېتود فورمول په لاندې ډول سره ښودل کیږي.

$$\frac{2}{N}\quad R$$

N = د استفادې وخت

R = باقي پاتي ارزښت چې لومړی کال برآورد کیږي

B =د استهلاک هغه اندازه چې خذف کیږي

(د پاور پواینټ ۲٤ او ۲۵ شمېرې سلایدونه)

مثال د هوا یو تصفیه کونکي د یوې تجارتي ګلخانې لپاره په قېمت د ۵۰۰۰۰۰ افغانیو د لس کالو د مودې لپاره استفاده به وکړي یوځای د ۵۰۰۰۰ افغانیو د استفادې سره او په لومړی کال په اندازه د استهلاک ۱۰۰۰۰۰ وي.

$$\frac{2}{N}\ 500000 = 100000\ \text{Af..}$$

له 3 – 6 Tm څخه د استهلاک په رابطه د بحث لپاره استفاده وکړئ او 2 – 6 Lsنمره ګذاري کړئ.

تکرار او د لوست لنډیز: د زده کونکو د زده کړې موخې چې دپاور پواینټ په ۲٦ شمېره سلاید کې بیان شوې دي په هر یو زده کونکی باندې تکرار کړئ او لنډیز کړئ او زده کونکی هرې یوې تشریح د موخې ته لارښوونه ورته وکړئ.

په کار وړ : د کار کولو مواد کیدلي شي چې یو یا زیات د ززده کونکو له وصل شوو فعالیتونو څخه په بر کې ونیسي.

Ws 6 – 1 و Ws 6 –2

ارزیابی: باید د زده کونکو د زده کړي د موخو لپاره د قبولیت وړ وي او د مختلفو تخنیکونو څخه د لوست د زده کړي په برخه کې استفاده کیدلي شي لکه په کارونکو فورمونو باندې دزده کونکو کار سرته رسول . یو په لېکلې بڼه ازموینه متصله وي.

د سوالونو ځوابونه

مطابقتونه: درستې او صحیحې کلمې ته د هغې د درست تعریف سره مطابقت ورکړئ.

10 – F. 9 – H. 8- I. 7- C. 6- E. 5- A. 4- G. 3- J. 2- B. 1- D

تش ځآیونه ډک کړئ:

1 – ثابت 2 – زیاتوالی 3 – مساوی 4 – عمر او استفاده 5- استهلاک اندازه 6 – دوه مرتبه ئي تنزیل

لنډ ځواب:

1 - 185.713 افغانی = 2000000 _ 100000 = 1.900000 = 7 = 271.429 * 3= 814.287
200000_ 814.287= 1.85.713.

د تغېریدونکو قېمتونو او ثابتو قېمتونو داستهلاک زده کړه

نوم: ....

مطابقتونه:درسته او صحیحه کلمه د درست او صحیح تعریف سره مطابقت ورکړئ.

A – د ارقامو د جمع مېتود
B – استهلاک
C – تغېریدونکي یا تغیرمنونکي قېمتونه
D – ثابت قېمتونه
E – د ثابتو قېمتونو منځنی حد یا اندازه
F – اضافي قېمتونه
G – د قېمتونو د ښکتوالی یا تنزیل مېتود
H - ضرورت شوي یا اړین اجناس
I – د مستقیم خط مېتود
J – د تغېریدونکو قېمتونو منځنی یا متوسط حد

__________ 1 – په درجه (اندازه) باندې پایدار تولید نه وي.
__________ 2 – د پانګې هغه اندازه ده چې د استفادې په جریان کې د هغې عمر کمیږي
__________ 3 – د تغیرېدونکو قېمتونو منځنی حد مساوي دې په مجموعي تولید باندې
__________ 4 – د استهلاک د پیداکولو لپاره د قېمتونو د تنزیل مېتود یوه چټکه لاره ده.
__________ 5 – هغه قېمت دی چې استهلاک نظر هغه کال ته چې تیریږي زوړ او براورد یا اټکل کوي.
__________ 6 – عبارت دی له د ثابتو قېمتونو مجموعه تقسیم په تولید شوي اندازې باندې
__________ 7 – د هغه قېمت نه عبارت دی چې اندازه تبدیل کیږي نو قېمت هم تبدیل کیږي.
__________ 8 – په کلني استهلاک باندې مساوي کیږي.
__________ 9 – دتولید هغه ځآی چې ثابت قېمت پوښښ اخلي
__________ 10 – عبارت دی له د تبدیل مجموع قېمت تقسیم په د تولیداتو تبدیل

تش ځایونه ډک کړئ لاندې بیایي بشپړي کړئ.

1 – استهلاک یو د ________ له بیلګو څخه دی.
2 – د ________ مجموعي قېمت د تغیریدونکو قېمتونو په صورت کې زیاتیږي.
3 – د دوري اکثره حد وي کله چې اضافي قېمتونه ________ وي.
4 – استهلاک عبارت دی له د یوجنس له کمبود یا د قېمت د لاسه ورکولو نه نظر په ________ سره وي.
5 - ________ هغه اندازه ده چې د جنس داستفادې په موده کې وي.
6 – د ________ مېتود په استهلاک پوري تړلی نه وي.

لنډ ځوابونه: لاندې سوال ته ځواب ورکړئ.

دیوې ګلخاني لپاره ۲۰۰۰۰۰۰ افغانۍ ارزښت د ۷ کالو لپاره وي چې د هغې استهلاک د دریم کال په اخر کې ۱۰۰۰۰۰۰ افغانۍ وي د هغې تمامه شوی اندازه څومره کیږي، د مستقیم خط له مېتود څخه استفاده وکړئ

ثابت قیمتونه
مخالف تغیریدونکي قیمتونه

ثابت قیمتونه عبارت د هغه قیمتونو څخه دي چې د جنس د تولید په اندازې پوري تړلي نه وي.
د ثابتو قیمتونو بیلګي
استهلاک : استهلاک د هغه دوري نه عبارت دی چې د حسابداری په اومورو، اقتصادي او مالي اومورو کې د یو جنس د قیمت ټاکل د هغې نه د کلونو په جریان کي استفاده کول دي.
فایده : فایده د هغه اندازې پیسو نه عبارت ده چې د تجارتي قرضو یا پورونو لپاره ورکول کیږي.

تغیرېدونکي قیمتونه
تغیریدونکي قیمتونه: د قیمتونو تبدیل نظر د جنس د تولید په اندازې سره تبدیل کیږي.
مثالونه یا بیلګي:
سره یا کود
دانه
غذا یا خوراکه
تیل
د کارکونکي مزد یا معاش.

د قېمتونو تجزیه کېدل:

د قېمتونه مجموعه عبارت ده له ثابت قېمتونه جمع يې تغيرېدونکي قېمتونه
د تغېريدونکو قېمتونو منځنی حد قېمتونه = تغيريدونکي قېمتونه تقسيم په توليد شوې مجموعې
ثابتو قېمتونو منځنی حد = د ثابتو قېمتونو مجموع / توليد شوي مجموعه
د مجموع قېمتونو منځنی حد = د قېمتونو مجموع/ توليد شوي مجموعه
اضافي قېمتونه = د مجموعي قېمت درست تبديل / د توليد په تبديل دي.
ضرورت شوي يا اړين اجناس : د ثابتونو قېمتونو له مجموعي قېمت نه عبارت دي / د هرو احد قېمت - اصلي قېمت

استهلاک

د يوجنس د قېمت کمېدل د هغې نه داستفادې يا د هغې دعمر په تېريدو کې
د استهلاک ټاکونکي مېتودونه

مستقيم خط مساوي دې په استهلاک د کال په جريان کې او هغه عمر او وخت چې دهغې نه سستفاده کيږي

فورمول = $\dfrac{OC - SV}{N}$

د ارقامو د جمع مېتود يا طريقه – د يو جنس د هغه استهلاک اندازه چې هغه په کې زړيږي.
(OC – SV)
فورمول :

_______N_____(OC – SV

جمع ارفام سالانه

دوه مرتبه ئي تنزيل مېتود يا طريقه: د دوه مرتبه ئي تنزيل مېتود عبارت د استهلاک له چټک برآورد نه دی یوځای د استهلاک د اتنزيل سره هر کال

فورمول R = 2 / N

OC = اصلي قېمت
SV = استهلاک اندازه
N = د استفادې وخت

قېمتونه توصيه کړئ

موخه: د ثابتو او نورو تغيريدونکو قېمتونود پيژندګلو لپاره

پروسيجر يا کړنلاره: دلاندې معلوماتو څخه د سوالونو په ځوابولو کې استفاده واخلئ.

د يوې ګلخانې مسول په کوښښ کې دی چې يو اضافي قېمت ګلخانې ته اضافه کړي چې دا ګلخانه ۲۵۰۰ په اندازه ګټوره کوي او د يو نبات د پلور منځنی حد مساوي دي په ۱۰۰ افغانيو سره د ساختمان قېمت په حدود د ۱۵۰۰۰۰۰ سره دی چې ۱۷۵۰۰ افغانۍ هره مياشت تعميرباندې لګوي.

هره مياشت کې استفاده کړي شوي مصارف عبارت دي له ۲۵۰۰ افغانيو په ۲۰۰۰ نباتاتو کيږي. د سرې قېمت او نوري اړتياوي د رشد او نمو په قېمت د ۲۵ افغانيو د يونبات لپاره دي. نو ثابت قېمتونه په لاندې ډول سره دي.

استهلاک	250000
بيمه	40000

ترمیم 15000
فایده 35000

د یو حسابدار په حیث دا د ګلخانې مسول د جنس په باره کې .... وبه کړئ.

1 – د هره یوه نبات ثابت قېمت څومره دی؟

2 – د ګیاه مختلف قېمتونه کوم دي؟

3 – د یونبات مجموع قېمت څومره دی؟

4 – آیا دګلخانې مسول یو نوي تعمیر آباد کړي؟

قېمتونوته پاملرنه وکړئ

1. 250,000 + 40,000 + 15,000 + 35,000 = 340,000
   340,000÷ 25,000 ګیاه = 13.6 AFN

2. مصارف 25,000 plants ÷ 2,000 = 12.5
   12.5 × 2,500 AFN × 12 میاشت = 375,000 AFN
   Pots, media, and fertilizers: 25,000 plants × 2.5 AFN = 62,500 AFN
   تغېریدونکي قېمتونه = 375,000 + 62,500 ÷ 25,000 plants = 17.5 AFN

3. 13.6 AFN + 17.5 AFN = 31.1 AFN

4. Yes, profit of 100 AFN – 31.1 = 68.9 AFN هر نبات

قېمتونو ته پاملرنه وکړئ

موخه : زده کونکو ته اجازه ورکړئ ترڅو چې استهلاکونه برآورد کړي یا یې وټاکئ.
پروسیجر: له معلوماتو څخه د سوالونو د تکمیلولو لپاره استفاده وکړئ.

تاسې یو بار وړونکی موټر په اندازه د ۱۲۵۰۰۰۰ افغانیو سره خریداري کړي دی چې کلنۍ د استهلاک اندازه یې عبارت ده له ۳۷۵۰۰۰ افغانیو څخه په مجموعه د پنځه کلن استهلاک سره وي
A– د ارزښت باقي پاتي اندازه به د اول کال په اخر کې څومره وي.

A - ________________ د مستقیم خط مېتود
B - ________________ تنزیلي مېتود
C- ________________ دارقامو د جمع کولو مېتود

B- د ارزښت باقي پاتي اندازه به د دهم کال په اخره کې څومره وي؟

A - ________________ د مستقیم خط مېتود
B - ________________ تنزیلي مېتود
C- ________________ دارقامو د جمع کولو مېتود

قېمتونو ته پاملرنه وکړئ

موخه : زده کونکو ته اجازه ورکړئ ترڅو چې استهلاک برآورد کړي.
پروسیجر: له معلوماتو څخه د سوالونود تکمیلولو لپاره استفاده وکړئ.

A– دارزښت باقي پاتي اندازه به د لومړی کال په اخر کې څومره وي؟

د مستقیم خط مېتود:

1,250,000 – 375,000 = 875,000

875,000 ÷ 5 = 175,000

1,250,000 – 175,000 = 1,075,000 AFN

تنزيلي مېتود:

2 ÷ 5 × 1,250,000 = 500,000

1,250,000 – 500,000 = 750,000 AFN

ارقامو د جمعې مېتود:

5 ÷ (5+4+3+2+1) = .33

.33 × (1,250,000 – 375,000) = 288,750

1,250,000 – 288,750 = 961,250 AFN

B- د باقي پاتي ارزښت اندازه به د دوهم کال په اخره کې څومره وي؟

د مستقيم خط مېتود:

1,250,000 – 2(175,000) = 900,000 AFN

تنزيلي مېتود:

2 ÷ 5 × 750,000 = 300,000

750,000 – 300,000 = 450,000 AFN

ارقامو د جمع کولو مېتود:

4 ÷ (4+3+2+1) = .4

.4 × (1,250,000 – 375,000) = 350,000

1,250,000 – 350,000 = 900,000 AFN